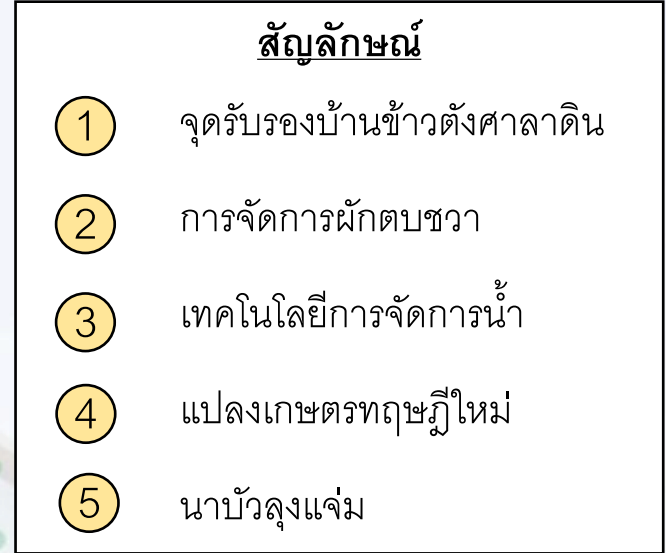

พื้นที่ศึกษาดูงาน

ชุมชนศาลาดิน ตำบลมหาสวัสดิ์ อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม

สสน
สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ

<https://maps.app.goo.gl/22aSLLaS5fWLpq9Z6>

1. จุดรับรอง บ้านข้าวตังศาลาดิน

ชุมชนบ้านศาลาดิน ได้ใช้แนวทางในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำชุมชน จนประสบความสำเร็จในเรื่อง การพึ่งตนเอง ใช้ธรรมชาติแก้ธรรมชาติโดยคำนึงถึงความเหมาะสมของพื้นที่ (ภูมิสังคม) สามารถแก้ปัญหา 4 น้ำ ได้แก่ น้ำท่วม น้ำเสีย น้ำแล้ง และน้ำกร่อย และบริหารจัดการน้ำร่วมกับชลประทานและหน่วยงานท้องถิ่น

ประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในการเก็บข้อมูลพื้นที่ สรุปปัญหาที่แท้จริง ทั้งการจัดทำแผนที่ภาพถ่ายดาวเทียม GPS จัดทำแผนที่น้ำผิวน้ำ ใช้ข้อมูลสภาพภูมิอากาศ มาวิเคราะห์หาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกับแผนที่และผิวน้ำ เกิดแนวคิดเชื่อมโยงโครงข่ายน้ำ เพื่อให้ธรรมชาติบำบัดธรรมชาติ น้ำไหลเวียนในพื้นที่

2. การจัดการปัญหาผักตบชวา

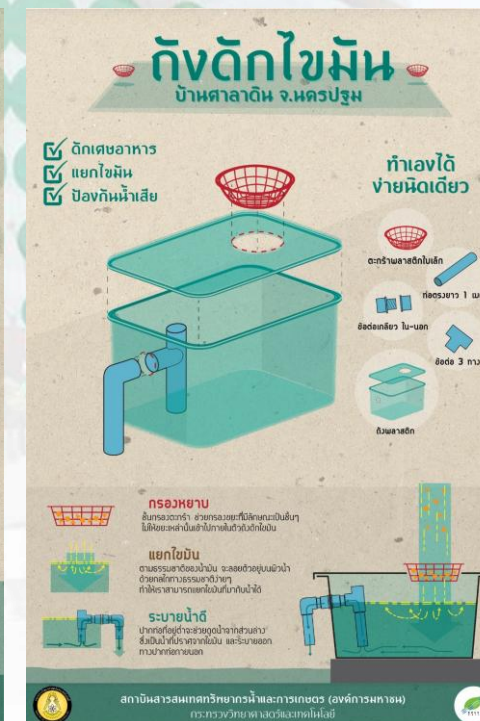
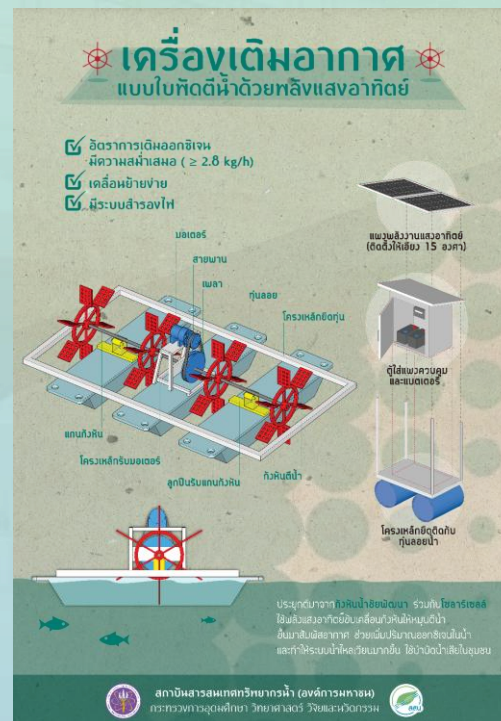
คลองมหาสวัสดิ์ประสบปัญหาเรื่องวัชพืชผักตบชวาหนาแน่น เรือสัญจรไม่ได้กระทบถึงการดำเนินชีวิตของประชาชน ระบบนิเวศ รวมไปถึงเศรษฐกิจ

แนวคิดการเพิ่มมูลค่าผักตบชวาโดยนำมาทำดินผสมพร้อมปลูกจำหน่าย นำเงินเข้ากองทุนและหมุนเวียนมาสู่กิจกรรมต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการดูแลรักษาคลอง

มีการจัดตั้งกองทุนของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ใช้น้ำบ้านศาลาดินเพื่อรับซื้อผักตบชวาแบบตากแห้งราคากิโลกรัมละ 20 บาท

การประยุกต์ใช้เครื่องเติมอากาศแบบใบพัดตีน้ำด้วยพลังแสงอาทิตย์ว่าเครื่องเติมอากาศแบบใบพัดตีน้ำด้วยพลังแสงอาทิตย์ประยุกต์มาจากกังหันน้ำชัยพัฒนา โดยใช้พลังแสงอาทิตย์ขับเคลื่อนกังหันให้หมุนตีน้ำขึ้นมาสัมผัสอากาศ ช่วยเพิ่มปริมาณออกซิเจนในน้ำและทำให้ระบบน้ำไหลเวียนมากขึ้น

4. แปลงเกษตรทฤษฎีใหม่

แปลงคุณวรรณ คำคม จัดสรรพื้นที่ตามแนวพระราชดำริ การทำเกษตรแบบเศรษฐกิจพอเพียง โดยแบ่งเป็นคันล้อมเพื่อแบ่งอาณาเขตจำนวน 3 ไร่ นาข้าวจำนวน 3 ไร่ บ่อกักเก็บน้ำและเลี้ยงปลาจำนวน 3 ไร่ และเป็นพื้นที่ปลูกผักสวนครัวและสร้างที่อยู่อาศัยจำนวน 1 ไร่

การบริหารจัดการน้ำ มีสระที่กักเก็บน้ำไว้ใช้ได้อย่างเพียงพอตลอดทั้งปีนอกจากนี้ ยังสามารถนำน้ำกลับมาใช้ซ้ำได้ โดยนำน้ำจากสระที่เลี้ยงปลาไว้ ทำให้น้ำในสระมีปุ๋ยธรรมชาติจากมูลของปลา มาใช้กับการปลูกข้าว แล้วปล่อยน้ำที่เหลือจากการปลูกข้าวมารดน้ำพืชผักสวนครัว ซึ่งเมื่อผลผลิตเหลือจากการบริโภคภายในครัวเรือนก็นำไปขายที่ตลาดน้ำบ้านศาลาดิน

การทำข้าวล้มต่อซัง เพื่อให้เกิดการงอกใหม่ได้ถึง 3 รอบ ลดต้นทุนการปลูกข้าวได้ถึงไร่ละ 1,260 บาท

5. นาบัวลุงแจ่ม

ผลของการบริหารจัดการน้ำของชุมชน ทำให้น้ำมีคุณภาพดีและเพียงพอต่อการปลูกบัวได้ตลอดปี มีผลผลิตอย่างต่อเนื่อง ตามความต้องการของตลาด

- รายได้จากการขายดอกบัวเฉลี่ยวันละ 2,000 บาท
- รายได้จากการทำเกษตรผสมผสานสามารถสร้างรายได้เฉลี่ยวันละประมาณ 300 บาท
- รายได้จากการขายปลาในนาบัว ปีละไม่น้อยกว่า 40,000 บาท

นอกจากรายได้จากการทำการเกษตรแล้ว นาบัวลุงแจ่มยังเป็น แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรคลองมหาสวัสดิ์ และแหล่งเรียนรู้วิถีชีวิตการทำเกษตร

